

ICHA-HK Tervishoiusüsteemi kapitalimahutused põhivarasse vara liigi järgi

(inglise keeles <https://www.oecd.org/els/health-systems/a-system-of-health-accounts-2011-9789264270985-en.htm>, alates lk 252)

HK.1.1.1 Hooned ja rajatised

HK.1.1.1.1 Hooned

HK.1.1.1.2. Rajatised

HK.1.1.2 Masinad ja seadmed

HK.1.1.2.1 Meditsiiniseadmed

HK.1.1.2.2 Transpordivahendid

HK.1.1.2.3 Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia seadmed

HK.1.1.2.4 Mujal liigitamata masinad ja seadmed

HK.1.1.3 Immateriaalne põhivara

HK.1.1.3.1 Arvutitarkvara ja andmebaasid

HK.1.1.3.2 Mujal liigitamata intellektuaalne omand

Liigitus iseloomustab tervishoiusüsteemis aruandeaastal tehtud investeringuid põhivarasse.

HK.1.1.1 Hooned ja rajatised

Tervishoiusüsteemi infrastruktuuri kuuluvad kaks elementi: hooned ja rajatised, mille üldnimetaja taksonoomia mõistena Äriregestris on „ehitised“.

HK.1.1.1.1 Hooned

Hoone on maapinnaga püsivalt ühendatud, katuse, välispiirete ja siseruumidega ehitised.

Siia kuuluvad tervishoiuteenuse osutajate omandatud elamud ja mitteeluhooned (välja on jäetud realiseerimata vara). Tervishoiuteenuse osutajate hooned kuuluvad alamrühma korterelamud, ärihooned ja muud mitteeluhooned. Jaotus põhineb rahvusvahelisel klassifikatsioonil Central Product Classification (edaspidi lühendatult CPC) versioon 2 <https://unstats.un.org/unsd/classifications/Econ/cpc>.

HK.1.1.1.2 Rajatised

Rajatise – maapinnaga püsikindlalt ühendatud ehitised, mis ei ole hoone (transpordirajatiseid, torujuhtmed, side- ja elektriliinid). Siia kuuluvad ka helikopteri maandumisplatsid (lennujaamade lennurajad), õhusõidukite angaarid jt, kui need ei ole hoonega ühendatud.

HK.1.1.2 Masinad ja seadmed

Masinad ja seadmed hõlmavad meditsiiniseadmeid, transpordivahendeid, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia seadmeid (IKT) ja muid mujal liigitamata masinaid ja seadmeid. Üüritud masinad ja seadmed märgitakse tervishoiuteenuse osutajate kapitali kogumahutusse ainult kapitalirendi korral (st kui rentnikust saab lõpuks varade omanik).

Tervishoiuteenuste osutajate poolt kasutusrendi alusel kasutatud vara ei kajastata kasutaja kapitali kogumahutuses, kuna vara kaasa- või väljaarvamisel on määravaks vara omandiline kuuluvus. Tööriistu, mis on võrdlemisi odavad ning ostetud suhteliselt ühtlase määraga (nt meditsiinitarvikud), peetakse vahetarbimiseks ning need on seega siit alajaotusest välja jäetud. Samuti on välja jäetud ka hoonest lahutamatud masinad ja seadmed.

HK.1.1.2.1. Meditsiiniseadmed

Meditsiiniseadmed on varad, mis on vajalikud tervises seisundi diagnoosimiseks, jälgimiseks või raviks. Näiteks: diagnostikaseadmed (ultraheli- ja MRT-aparaadid, PET-skannerid, kompuutertomograafia- või röntgeniaparaadid), teraapiaseadmed (infusioonipumbad, meditsiinilised laserid ja LASIK lõikuseks vajalikud kirurgilised seadmed), elulisi funktsioone toetavad seadmed (meditsiinilised ventilaatorid, südamekopsu masinad, kehavälise membraanoksügenisatsiooni (ECMO) ja dialüüsiaparaadid), meditsiinilised monitorid (elektrokardiogrammi (EKG), elektroentsefalogrammi (EEG), vererõhu monitorid) või minirobotid keeruliste operatsioonide sooritamiseks, laborivarustus (vereanalüüsiseadmed) ja haiglavoodid.

HK.1.1.2.2. Transpordivahendid

Transpordivahendid on tehnika patsientide, elundite ning tervishoiutöötajate transportimiseks. Näiteks maanteesõidukid (kiirabiautod, patsientide transportimiseks kasutatavad sõidukid ja autod, kiirreageerimisautod ja tervishoiutöötajate kasutatavad autod vaktsiiniga varustamise programmide raames) ning kiirabilennukid ja -helikopterid. Siia alla võivad kuuluda ka veekiirabid (laev) või linnapiirkondades kasutatavad erilised kiirreageerimismootorrattad või -jalgrattad. Siia kuuluvad ka mobiilsed kliinikud, nt mammograafiabuss.

CPC versioonis 2 liigitatakse tervishoiuteenuse osutajate transpordivahendid alamrühma Sõiduaudod ja muud mootorsõidukid, mis on peamiselt mõeldud inimeste veoks, või alamrühmadesse Mujal liigitamata eriotstarbelised mootorsõidukid, Lennukid ja helikopterid ja Muud ujuvvahendid.

HK.1.1.2.3 Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia seadmed

Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia seadmed (IKT) on nii elektroonilisi juhtimisseadeldisi kasutatavad seadmed kui ka nendesse seadmetesse lisatud elektroonilised komponendid.

Tervishoiusüsteemis võib IKT seadmeid kasutada tervishoiuteenuste osutamisel, kui vahemaa on liiga pikk, näiteks vahetavad tervishoiutöötajad uurimistegevuseks ja hindamiseks informatsiooni haiguste ja vigastuste diagnoosi, ravi ja ennetamise kohta ning tervishoiutöötajate pidevaks täiendõppeks. Lisaks võivad tervishoiuteenuste osutajad IKT seadmeid rakendada asjaajamises.

CPC versiooni 2 alamrühmad IKT seadmete korral on arvutid ja andmetöötlusseadmed ja tarvikud; klaviatuur, hiir, printer, skänner, koopia- ja faksiaparaat; mäluseadmed; monitorid ja projektorid ja muud andmetöötlusseadmete osad.

HK.1.1.2.4 Mujal liigitamata masinad ja seadmed

Mujal liigitamata masinad ja seadmed on näiteks köögitehnika patsientide ja töötajate toitlustamiseks ning tervishoiuasutuste valve- ja signalisatsiooniseadmed.

HK. 1.1.3 Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara on uurimistegevuse, arendustegevuse, uuringute või innovatsiooni tulemus, mida arendajad saavad kasutada või turustada kasu saamise eesmärgil.

Intellektuaalset omandit võivad tervishoiuteenuse osutajad toota oma kulul. Siia kuuluvad arvutitarkvara ja andmebaasid, samuti uurimis- ja arendustegevuse tulemused ning litsentsid.

HK.1.1.3.1 Arvutitarkvara ja andmebaasid

Arvutitarkvaraks loetakse arvutiprogramme, programmide kirjeldusi ning süsteemide ja rakendustarkvarade abimaterjale. Andmebaasid sisaldavad andmefaile, mis on organiseeritud viisil, mis võimaldab tõhusat ligipääsu andmeressurssidele ja nende tulemuslikku kasutamist.

Tulenevalt uurimis- ja arendustegevuse eripäradest ning metodoloogilistest raskustest, mis on seotud selle konkreetse kirje hinnanguga, ei arvestata Tervishoiukulude arvestuse metoodikas 2011 (lühend SHA 2011) kulusid uurimis- ja arendustegevuse investeeringutena ning see ei ole seega tervishoiu kapitalimahutuse hulka arvestatud. Tervishoiu uurimis- ja arendustegevus märgitakse memokirjena väljaspool eelnevat. Siin on erinevus Rahvamajanduse arvepidamise süsteemist 2008 (lühend SNA).

HK.1.1.3.2 Mujal liigitamata intellektuaalne omand, nt litsentsid, patendid, kaubamärgid jne.